Cynulliad Cenedlaethol Cymru | National Assembly for Wales
Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg | Children, Young People and Education Committee
Ymchwiliad i Gynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg | Inquiry into Welsh in Education Strategic Plans

WESP 39
Ymateb gan : Pentan – Clwstwr Ysgolion Cymraeg Nedd a Phort Talbot
Response from : WESP 39 Pentan – Neath Port Talbot Welsh-medium School Cluster

Cwestiwn 1 – Yn eich barn chi, a yw Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg yn cyfrannu at y deilliannau a'r targedau a nodir yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg Llywodraeth Cymru?
Yn sicr Maent yn gosod cyfeiriad a thargedau pendant i ddatblygiad addysg Gymraeg. Lle mae awdurdodau addysg wedi bod yn strategol, gwelwyd twf yn y niferoedd o ddisgyblion. Serch hynny, nid ydym o'r farn fod nifer o awdurdodau wedi rhoi blaenoriaeth briodol i'r targedau.
Os ydych o'r farn nad yw Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg yn cyfrannu ddigon, sut y gellir datrys hyn?
Angen i awdurdodau fod yn fwy atebol os nad ydynt yn gallu arddangos yn glir gynllunio ar gyfer bwrw'r targedau. Dylid fod monitro llawer manylach gan LCC.
Cwestiwn 2 – Yn eich barn chi, a yw Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg yn sicrhau'r newidiadau angenrheidiol mewn awdurdodau lleol, neu a allant wneud hynny (er enghraifft, sicrhau eu bod yn darparu ar gyfer unrhyw gynnydd yn y galw am addysg Gymraeg)?
Eto, mewn rhai awdurdodau addysg, mae wedi arwain at gynllunio priodol ac sydd wedi arwain at gynnydd clir a mesuradwy yn y ddarpariaeth. Yn yr un modd, lle nad yw AALl wedi blaenoriaethu a chynllunio'n briodol, nid yw'r un cynnydd yn weladwy.

Os ydych o’r farn nad yw Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg yn sicrhau newidiadau, neu na allant wneud hynny, sut y gellir datrys hyn?
Os gellir cynyddu'r atebolrwydd a'r monitro o'r cynlluniau, nid oes rheswm na all arwain at gyrraedd y targedau. Mae natur llwyddiant Strategaeth Cymraeg mewn addysg yn aml iawn yn dibynnu ar ymdrechion ac ymroddiad gwleidyddol (ar lefel leol / ranbarthol) ac mae llwyddiant NEU’R methiant hynny yn cael eu hamlygu wrth edrych ar ddata a chanlyniadau ffrwyth y gwaith yma (mae rhai Awdurdodau yn gwneud yn wych ac eraill yn gwella fawr ddim). Wrth edrych ar dwf addysg Gymraeg fel arfer fe welir tystiolaeth ôl y gwaith caled NEU’R difaterwch yma yn glir.
Cwestiwn 3 – Beth yw eich barn ar y trefniadau ar gyfer pennu targedau; monitro; adolygu; cyflwyno adroddiadau; cymeradwyo a chydymffurfio â gofynion Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg (a rôl awdurdodau lleol a Llywodraeth Cymru yn y cyswllt hwn)?
Mae'r targedau yn ddigon clir yn y ddogfen. Y prif wendid yw nad oes unrhyw atebolrwydd pan na fydd y targedau'n cael eu methu. Nid yw'r berthynas rhwng arian WEG / WESP a llwyddiant y cynlluniau strategol yn ddigon clir a thryloyw.
Os ydych o'r farn bod problemau yn y maes hwn, sut y gellir eu datrys?
Sicrhau fod perthynas fwy agos rhwng llwyddiant y strategaethau a'r ariannu. Monitro mwy manwl ac agos o lwyddiannau'r strategaethau. Codi ymwybyddiaeth y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg ar lefel wleidyddol.
Cwestiwn 4 – Yn eich barn chi, a yw Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg yn amlygu rhyngweithio effeithiol rhwng strategaeth addysg Gymraeg Llywodraeth Cymru a deddfwriaeth a pholisïau perthnasol eraill*? (*er enghraifft, polisi cludiant ysgolion; rhaglen Ysgolion yr Unfed

Ganrif ar Hugain; y datganiad polisi – Iaith fyw:iaith byw; Dechrau'n Deg; polisi cynllunio)?
Mae amrywiaeth fawr rhwng awdurdodau addysg ac ar draws sectorau yn y maes yma. Angen edrych ar gostau cludiant yn enwedig i blant Meithrin (anstatudol) mewn ardaloedd difreintiedig. Nifer fawr o ysgolion Cymraeg yn colli plant i ysgolion lleol oherwydd costau teithio yn y blynyddoedd cyntaf.
Os ydych o'r farn bod problemau yn y maes hwn, sut y gellir eu datrys?
Cyfeiriad clir eto gan LlCC i sicrhau fod yr holl AALl, Consortia a sectorau yn gweithio yn yr un modd. Angen edrych ar unedau meithrin mewn ysgolion lleol (ysgolion cychwynnol).
Cwestiwn 5 – Yn eich barn chi, a yw canlyniadau'r Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg yn sicrhau canlyniadau teg i bob disgybl, gan gynnwys er enghraifft, disgyblion cynradd / uwchradd; plant o gartrefi incwm isel?
Teithio er mwyn sicrhau hygyrchedd i addysg Gymraeg yn gallu effeithio ar a lleihau twf. Felly hefyd darpariaeth leol. Mae yna amrywiaeth mawr yn y niferoedd o safleoedd Dechrau'n Deg cyfrwng Cymraeg? Rhai awdurdodau bellach yn ystyried / ymgynghori ar godi tâl teithio addysg ôl 16 yn gosod rhwystrau i ddisgyblion yn y broses o drosglwyddo yn 11. Mae'n codi cwestiynau mawr.
Os ydych o'r farn nad yw canlyniadau'r Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg yn sicrhau canlyniadau teg, sut y gellir datrys hyn?
Ymchwil manwl i Ddyraniad arian Dechrau'n Deg i leoliadau Cymraeg Effaith teithio a chost teithio i dwf addysg Gymraeg (cynradd, uwchradd ac ôl 16)

Cwestiwn 6 – Os byddai'n rhaid ichi wneud un argymhelliad i Lywodraeth Cymru o'r holl bwyntiau rydych wedi'u nodi, beth fyddai'r argymhelliad hwnnw?
Gwerthusiadau mwy manwl i gynlluniau strategol AALl Monitro mwy manwl (yn flynyddol?) Sicrhau fod y berthynas rhwng twf ysgolion Cymraeg a'u hariannu'n gliriach.
Cwestiwn 7 – A oes gennych unrhyw sylwadau neu faterion eraill yr hoffech eu codi na soniwyd amdanynt yn y cwestiynau penodol?
Rydym yn gefnogol iawn i'r strategaeth a gwelwn le pwysig iawn iddi o fewn addysg yng Nghymru a datblygiad Addysg Gymraeg. Anogwn chwi i sicrhau fwy o bwyslais iddi o fewn cynllunio strategol awdurdodau addysg / gonsortia. Mae'r cwestiwn yn codi faint o ddarpariaeth Cymraeg sydd yn ein Hawdurdodau i ddisgyblion ADY. Diddorol fyddai gweld faint o gyllid sydd yn cael ei wario gyda'r Awdurdodau gwahanol ar Ysgolion Penodedig ADY ac Unedau ADY Saesneg ei hiaith o'i gymharu ar cymorth sydd i ddisgyblion ADY yn y sector Gymraeg? Faint o ddisgyblion a ddechreuodd, ac oedd yn dymuno, cael addysg Gymraeg ar ddechrau eu gyrfa ysgol sydd wedi symud i unedau Saesneg ei hiaith oherwydd y diffyg darpariaeth o fewn y sector Gymraeg i'w anghenion nhw?